

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12 .			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre . . .	5 .			
Egészévre	20 .			

A politika pünkösdjé.

— június 13.

Piros pünkösöd ünnepén csupán a politika volt az egyedüli, a melyre a csendesség nem terjeszkedett ki. A gépek, az emberek ünnepeltek, ámde a válság műhelyében nem volt munkaszünet. A bécsi burg kapuján ott kilincseltek a darabantok, az ország új kormányának elnöke és néhány tagja. Suttymba jártak, kerülve a feltűnést, talán azért, hogy valami rendkívüliséggel lepjék meg az ünnep mámorából ébredező nemzetet. A hírek szerint a darabant kapitány kormányelnöksége befejezett tény és ha hinni lehet a különféle forrásoknak, hát a kinevezés egy-két nap múlva már meg is jelenik a hivatalos közlönyben.

Fejérváry Géza bárót a király tegnap délelőtt másfél órai kihallgatáson fogadta. Utána Lukács László pénzügyminiszter jelent meg a király előtt állítólag azért, hogy a miniszterelnökséggel ísmét megkínálja. Bécsi hiradás szerint Lukács nyilatkozatától tette függővé a király döntéséi. Lukács semmi szín alatt nem hajlandó a kabinet alakításra vállalkozni, így hát nem volt más hátra, mint Fejérváryba, az egyedüli szalmaszába kapaszkodni. Fejérváry titkolódik még most is. Semmit sem mondott senkinek. Politikai körökben azt hiszik, hogy a döntés nem következett be, de ezzel szemben sok olyan körülmény szól a mellett, hogy Fejérváry kinevezése kétségtelen. Fejérváry az ujságíróknak csak ennyit mondott:

— Sajnálom, de nem nyilatkozhatom, bár tisztelem és becsülöm a sajtót.

Ez a gyenge nyilatkozat éppen elég arra, hogy fokozza a tájékoztatlan-ságot, noha udvari körökben biztosra veszik, hogy a tegnapi audencia döntéssel végződött.

A jól értesült helyeken kézen forgott tegnap a Fejérváry-kabinet listája, a melyen a pénzügyministerségen kívül minden tárca be van töltve. Az érdekes, de bizonytalan névsor a következő:

Miniszterelnök: Fejérváry Géza báró.
 Honvédelem: Kristóffy József.
 Kereskedelem: Rosner Ervin báró.
 Földmívelés: György Endre.
 Igazságügy: Lányi Bertalan.
 Belügy: Széll Ignác.
 Horvát: Dr. Popovics Iván.

A válságról szóló értesüléseinket alább adjuk:

Bécs, június 12. Lukács László pénzügyminiszter szombat este ideérkezett és hétfőn este visszatér Budapestre.

Bécs, június 12. Báró Fejérváry Géza tábornaszernagy ma ideérkezett.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: Ó felsége délelőtt 10 órakor külön kihallgatáson fogadta báró Fejérváry Gézát.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: Báró Fejérváry Géza kihallgatása után, mely körülbelül másfél óráig tartott, a kabinetirodába ment. Félórai itt tartózkodása után báró Fejérváry látogatást tett gróf Goluchowski külügyminiszternél és Pitreich közös hadügyminiszternél.

TAVIRATOK.

József királyi herceg meghalt.

Fiume, június 13. József királyi herceg ma reggel 6 óra 25 perckor meghalt.

Fiume, jun. 13. A magyar nemzet szívéhez nőtt József királyi herceg hosszú szenvedés után ma reggel jobblétre szenderült. Már napok óta tarott halál tusája, tegnap azonban jobban érezte magát, míg ma hajnalban hirtelen beállt a végzetes fordulat. Reggel 5 órakor orvosok vették körül a haldokló ágyát; de már nem segíthettek, a királyi herceg 6 óra 25 perckor meghalt.

Fiume, június 13. József Ágost királyi herceg azonnal értesítette atyja haláláról a királyt. A királyi hercegi család összes tagjai együtt vannak. Flume városában rendkívüli a gyász. Már reggel 8 órakor százával tüzték ki a gyászlobogókat.

Lenau szobrának leleplezése.

Csatád, június 12. A csatádi Lenau-szobor leleplezésének ünnepélye vasárnap este kezdődött ismerkedési estélylyel. — A vendégek zöme hétfőn a reggeli vonatokkal érkezett a nemzeti színekkel felotogozott, díszes diadalivekkel ellátott községbe, a melynek apraja nagyja ünnepi mezt öltött. A vendégek közül Gulner Gyula, dr. Baross János és Steiner Ferenc képviselők voltak jelen, a kormány képviselőiben Széll Ignác államtitkár, továbbá Dellimanics torontáli főispán, Jankó alispán, Temesvár törvényhatóságának küldöttsége és a szegedi fa- és fémipariskola küldöttsége jelent meg az ünnepélyen. Az ünnepély misével kezdődött, a melyet Blaskovich Ferenc kanonok celebrált fényes segédlettel. A környék német községeiből sokan jelentek meg.

A spanyol király utazása.

San-Sebastian, jun. 12. Alfonz király ideérkezett és gépkocsin folytatta útját Bilbaoba. Kedden a király Madridba érkezik. Villa Urutia külügyminiszter több ujságíróknak azt mondta, hogy a király házassági terveiről elterjesztett híresztelések mindmégannyi mese.

Fegyházra ítélt pápa.

Kézdivásárhely, június 12. Pópa János alicernátoni gör. kei. lelkészt a kézdivásárhelyi kir. törvényszék június 10-én tartott főtárgyaláson Bartos Lászlóné, nagyajtai Máté József és társai alicernátoni lakosok kárára elkövetett kétizbeli magánokirat hamisítás és sikkasztás büntette miatt három évi fegyházra és tíz évi hivatalvesztésre ítélte. Pópa az Albina nevű oláh pénzügyintézet ügynökeként faluról falura járt és Háromszék-megye székely községeiben olcsó kamatra kínálta az oláh pénzt földbirtokokra bekebelezés mellett. Váltókat irt alá és számoltatott le az Albinával nagyobb összegekben, mint a mennyit kölcsönkértek és a többletet elsikkasztotta. Sok székelyt tett tönkre és birtokát elárvereztette. A nevezettek kivül még 40-nél több hasonló esetér folyik a bűnügyi vizsgálat.

Meteorhullás.

Magyar Kanizsa, június 12. Magyar-Kanizsa felett tegnap este fél 9 órakor a derült égen emberfej nagyságu meteor futott le nyugatról északra. Utána halványfényű tíz méter hosszú csik maradt, mely irányát folyton változtatta.

Meggyilkolt osztrák-magyar konzul.

Páris, június 12. A Havas-ügynökség jelenti Tangerből: Anglia, Ausztria-Magyarország és Dánia vicekonzulját Masaganban 5-én az arabok kifosztották, majd pedig meggyilkolták. A vicekonzul nejét súlyosan megsebesítették. Ausztria-Magyarország és Anglia képviselője erélyes előterjesztést tett a szultánnál. A gyilkosok elmenekültek.

Külföldi löversenyek.

Páris, június 12. A mai longhamps Grand Prixért futott versenyben első Finasseuer, második Clyde, a harmadik Stoci volt. Mind a három francia ló. Összesen kilenc futott. — A versenyen óriási néptömeg volt. Az ott látott előkelőségek között volt a monakkói herceg, Rouvier miniszterelnök és a legtöbb Párisban időző követ. Loubet elnököt és nejét, kik 3 órakor jelentek meg a versenyterén, a közönség élénken üdvözölte.

Milano, június 12. A mai Grand Premio Ambrosianot (100.000 lira) Visocki Boleszlav nevű lova nyerte meg Roland Kuruja ellen. Pécsi Taralia harmadiknak érkezett be.

Csődbe jutott kormányzóság.

Kharkov, jun. 12. A kormányzóság gazdasági tanácsa a mult ülésében kijelentette, hogy a kormány teljes csődbe jutott, miért is nincs meg erkölcsi jogosultsága sem a belső, sem a külső politika vezetésére. A tanács szükségesnek tartja a népképviselőlet azonnal való egybehívását.

Ipari álmok.

Aiomról lévén szó, talán természetesnek is látszik, hogy az iparnak kis, bár számra nézve nagyobb munkásairól fogok szólni, s csak összehasonlítás kedvéért óhajtom a gyárosokat, jobban mondva a nagyiparosokat is megemlíteni, hisz egy ka'ap alá nem is lehet, nem is szabad e két fogalomkört huznunk.

Magyarországon az ipari kultúra jegyében nagyon sok visszaélés történik, s fog is még mindig történni.

Nem az a fő, hogy iparosaink, vagy azok az ifjak, kik az ipar szolgálatába állanak sok nevelést kapjanak, hanem az, hogy a mit kapnak, az a céljuknak megfelelő legyen. Szó sincs róla, ez nagyon akadémikusan hangzik, de igaz, s helyes voltáról minden lépten nyomon meggyőződést szerezhethünk. Nem más ez, hogy úgy mondjuk, mint a minőség és mennyiség kérdése és e két fogalom jellemzi az ipar két nagy táborát, a kis és nagyipart.

Mindkettőhöz szükséges feltételek az illető iparág egyéni sajátosságában leledzenek, s öreg hiba volna a kettőt összetéveszteni.

A kis ipar a mennyiségileg kevesebb, a minőségileg jobb, s az egyéni izléshez közelebb álló tért kell, hogy betöltsön.

Tömeg-áruknál, hol az előállítás költsége s így az eladási ár leszállításáért a gépeket hozzák az emberi erő mellé segítségül, a kisipar tért vesz természetszerűleg, s kizsorszorult viszont az egyéniség is többé kevésbé, s így alakul meg a nagyipar.

Mind a kettő sikeres gyakorlásához megfelelő szellemi és anyagi erő együttes működése szükséges, s az egyikből s másikba való átmenet, a természetes fejlődés útján lehetséges ugyan az átalakulás, de szervi összefüggésben van az említett tulajdonságok hasonló fejlődésével.

Nem szabad hinnünk s téves az a feltevés, hogy nagyobb mérvű nevelés, vagy nagyon kizárólag a nagyiparosságra képesít valakit. Korántsem. Bár nem osztogatnak itt bizonyítványt, a megfelelő tudást annál inkább megköveteli az élet s — jaj a leggyőzötteknek. Így annak a kis iparosnak, ki bizonyos ideig dolgozva, munkájának tisztas jutalmához jutott, nem szabad tömeg-árukra számítani, mert sem szellemi képessége nincs azon a lépcsőn, hogy a vezetést célszerűen ellássa, sem az anyagi ereje úgy beosztva nincs, hogy versenyképes legyen, még pedig nem a maga, hanem mások kárára. A tömeg munkával egyidejűleg kisiklik keze közül ugy a saját, mint vevőközönségének egyénisége. Nap nap után látjuk, hogy az addig oly lelkiismeretes, a részletekre oly pontosan ügyelő iparos, elkapatva az első sikerek lámpalázától, csak minél többet akar elvégezni, anélkül, hogy megfelelőleg számított volna, vagy be sem várja a jó kezdetet, hanem roszszul felfogott utánzásai vágyában ide-oda kapkod.

A vevő közönség pedig megdöbbenve tapasztalja, hogy ott, hol eddig az ő egyéni izlésének megfelelőleg szolgálták ki, most ennek se hire, se hamva. Mit tesz tehát? Elmegy a nagyiparoshoz. S ha most a kismester evvel akar versenyezni, saját maga alatt vágja a fát.

Ily körülmények között üti meg az ember fülét a többi között oly tájékozatlan hang is, mint a mivel a közel mult helybeli iparművészeti kiállítást illetőleg is a nagyiparosokat vádolták avval, hogy nem engedték a kisebbeket szóhoz jutni. — Hát uraim, ez tévedés. Elfogulatlan bíráló előtt nyilvánvaló, hogy a két érdekkör nem esik össze, s ha pedig érintkezik egy s más kisebb ponton, úgy ott a kisipar az előny. Mert ha igaz az, hogy a gazda szemehizlalja a jószágot, úgy a mester és a munka egyénisége sokkal inkább kifejezésre juthat a kis ipar terén, mint a nagynál.

Hanem a hiba az illetőkben van, s itt is kell keresni. Mert tanulás, küzdelem nélkül semminemű eredmény nincs, nem is várhatja azt jogosan senki, s csak hiu áb-

rándozás, ipari proletárság ilyennel tölteni a drága időt.

Állítson ki bármily kisiparos egy kiállításra, vagy produkáljon bárhol oly ipari terméket, mely izlés, megmunkálás tekintetében kiállja a versenyt, úgy az anyagi és erkölcsi siker csakis az övé lehet. Csak az a feltétel, hogy az illetőnek erre képezni kell magát, ne legyen álom, hanem komoly és becsületes szándéku való, mert különben a felébredés az illetőre nézve lesz keserves.

A választói jog reformja.

A községenkinti választás.

— június 13.

Egyik félhivatalos lap részleteket közöl arról a munkáról, amelylyel a belügyminisztériumban a választói jog reformját előkészítették. Különösen érdekesek ezek az adatok azért, mert világot vetnek arra, meddig akarta a bukott miniszterelnök a választói jogot kiterjeszteni.

A félhivatalos közlemény így hangzik:

Az előmunkálatokat a belügyminisztérium közjogi osztálya az Országos Statisztikai Hivatal támogatásával végezte és közel vannak befejezésükhöz. Gazdag adatgyűjtemény áll a belügyminisztérium rendelkezésére. Az előmunkálatoknál mindenekelőtt a mostani már meglevő választói jogi alapok kiterjesztését tartották szem előtt.

Mint értesülünk, a földbirtok terjedelméhez kötött választói jogosultság arányosítására nézve igen bősz adatgyűjtemény áll rendelkezésre és pedig kettős irányban. Egyrészt a földbirtok terjedelmét, másrészt a földadóviszonyokat véve alapul. Ezt aztán mintegy szemléltető módon dolgozzák fel, tüntetvén a választók számának szaporodását a jelzett kétirányban. A mostani választók zömét a földbirtok alapján való választók teszik. Miután a földművelőknek a közügyek iránti élénk érdeklődése és politikai megbízhatósága ismeretes, ennél fogva a választók ez őstermeléssel foglalkozó kategóriájának szaporítása mintegy önként kínálkozik.

Az ipari foglalkozással összefüggő választói jogosultságot azonban egészen más alapokra kell fektetni. A kis- és nagyközségekben két segéddel dolgozó iparosnál jelentősebb a gyárban alkalmazott vezetőmunkás, pedig ennek eddig ezen a címen választói jogosultsága nem volt. Ennél fogva a gyári munkások állását mindenestre figyelembe kell venni a választói jog kiterjesztésénél.

Az 1874. évben hozott választói törvény óta az intelligens emberek osztályai szaporodtak. Például eddig a gyógyszerészdiploma választói jogot ad. A harminc év alatt azonban számos szakiskola keletkezett, amelynek végbizonyítványa egyenrangú, vagy tán erősebb a gyógyszerészi vagy gazdasági tanintézeti oklevélnél. Ennél fogva ezeknek is meg kell adni a választói jog kiterjesztésénél a választói jogot. Közel vagyunk ahhoz, hogy a középiskolai érettségivel vagy ezzel egyenrangú szakiskolai végbizonyítvánnyal kapcsolatban a választói jog megadható.

Nagyon érdekes lesz az adatgyűjtemény feldolgozása abban az irányban, hogy lehetséges-e a községenkinti választások keresztülvitele. Eddig még nincs kellő támpont erre az ujtásra.

Egyház és iskola.

Vizsgálati rend a kollégiumban. A debreceni ev. ref. főiskola összes tanszakain az 1904-1905 tanév második felében. Évzáróistentisztelet 1905. június hó 14-én reggeli 9 órakor, a városi ev. ref. nagytemplomban. Vizsgálatok. Az akadémiái tanszakon: A kollókviumok a) a theologiai karon június 30-ig, b) a jogi karon pedig — tekintettel a pünkösti szünetre s az azt követő alapvizsgálatokra — június 8-ik fejezendők be. A jogi karon az alapvizsgálati kérvények június 21. d. u. 4 óráig adandók be. Az alapvizsgálatok június 23-án kezdődnek. A főgimnáziumban: Május 10-11. VIII. osztály magánvizsgálata. Május 13. a VIII. osztály vizsgálata. Május 16-20. írásbeli érettségi vizsgálat. Június 14. rendkívüli tárgyak vizsgálata délelőtt, tornavizsgálat délután. Június 15. VII. osztály vizsgálata egész nap az oratoriumban, I. osztály A) szakasz d. e. B) szakasz d. u. a physikai teremben. Június 16. VI. osztály vizsgálata egész nap az oratoriumban, II. osztály A) szakasz d. e. B) szakasz d. u. a physikai teremben. Június 17. V. osztály A) szakasz vizsgálata egész nap az oratoriumban, III. osztály A) szakasz d. e. B) szakasz d. u. a physikai teremben. Június 19. V. osztály B) szakasz vizsgálata egész nap az oratoriumban, IV. osztály A) szakasz d. e. B) szakasz d. u. a physikai teremben. Június 20-22. magánvizsgálatok, írásbeliek és szóbeliek. Június 23, 24, 26, 27 és 28 napjain szóbeli érettségi vizsgálatok. Az ev. ref. főgimnáziumban tanult növendékek beiratása a jövő iskolai évre a bizonyítvány kiadásakor az illető osztálytanárnál, a beiratásdíj befizetése mellett történik.

A helybeni Svetits intézet különféle iskoláiban a tolyó iskola évi záróvizsgálatok a június hó 1-én volt ének és zenevizsgálattal és az ez után következett torna és hittanvizsgálatokkal kezdődtek és június hó 15-től kezdve folytattnak követezők rendben: június 15-én délelőtt a tanítóképzői III. tanfolyamban, június 15-én délután a tanítóképzői I. tanfolyamban, június 16-án délelőtt a tanítóképzői II. tanfolyamban, június 16-án délután a tanítóképzői I. II. III. tanf. ének- és zenevizsga. Június 17-én délelőtt és délután a polg. isk. I. oszt., június 19-én délelőtt és délután a polg. isk. III. oszt., június 20-án délelőtt és délután a polgári iskola IV. oszt. június 21-én délelőtt a polgári iskola II. oszt. június 23-án és 24-én délelőtt és délután a tanítóképzősítők vizsgálatok. — június 26-án 8 órától 10 óráig I. elemi oszt. június 26-án 10 órától 12 óráig II. elemi oszt. június 26-án délután III. elemi osztály. június 27-én délelőtt IV. elemi osztály. június 27-én és 28-án délelőtt és délután magán vizsgálatok.

Az intézeti növendékek rajz- festés- és kézimunka kiállítása folyó hó 17-én szombaton fog megnyitni és megtekinthető június hó 27-éig bezárólag mindennap déli 12 óráig és délután 2 órától este 6 óráig. Helyszüke miatt a Svetits intézetben levő internátusba a jövő iskola évre bennlakó növendékek csak korlátozott számban fognak felvétetni. A bejártó növendékek azonban minden korlátozás nélkül a jelentkezés sorrendjé szerint felvétetnek szept. hó első napjain. Előjegyzéseket azonban már a vizsgálatok után elfogadják és július hóban.

NAPI HIREK.

A mi ünnepünk.

A vidéki hírlapírók Miskolcon.

— június 13.

A vidéki hírlapírók országos szövetsége ez idejéi közgyűlést tegnap, pünkösd hétfőjén Miskolcon tartotta meg.

Miskolc város közönsége páratlan kedves vendégszeretettel fogadta az ország minden részéből odasereglett vidéki újságírókat. Vasárnap délután 6 órakor érkeztek meg a szövetség tagjai, mintegy hetvenen és a

pályaudvaron a város nevében Szentpály István polgármester üdvözölte a vendégeket. A várost fellobogózták és a bevonulás nagy pompával történt. Este az Avas hegy alján Geneszy Samu ur pincéjében magyaros ismerkedő vacsora volt, mely éjfélig tartott.

Pünkösdi hétfőjén reggel 9 órakor az újságírók szövetsége megkoszorúzta Kossuth Lajos szobrát, azután az Avas alján Szávay Gyula szép beszéde közben koszorút tett Szemere Bertalan emlékoszlopának talapzatára.

A közgyűlés d. e. 11 órakor kezdődött a kereskedelmi és iparkamara disztermében. Megjelent ott Borsod vármegye alispánja Tarnay Gyula, egyúttal a borsodmegyei közművelődési egyesület nevében Szentpály István polgármester Miskolc városa és Gelléri Mór a budapesti Otthon hírlapíró-kör és szakírók egyesülete képviselőivel.

A rendkívül szép, emelkedett hangon, magas szinten lefolyt közgyűlés két részből áll. Első részét a szövetség most elhagyott elnöke Kulinyi Zsigmond emlékének szentelte. Szávay elnök kegyelletes, meleg szavai után Móra Ferenc remek emlékbeszédet olvasott fel; majd a szövetség Kulinyi-alapítványt tett, egyelőre 3000 koronával, újságírók özvegyeinek segítésére.

A közgyűlés tárgysorozatán legérdekesebb volt Sas Ede indítványa, hogy az újságírók szociáldemokrata alapon szervezkedjenek. Rudnyánszky Gyula kijelentését, hogy magyar író a szociáldemokrata szervezet alapjára soha se léphet, mert mi a hazát nem ellenérték és jutalom fejében szeretjük, de szeretjük, ha mostohán bánik is velünk, az egész közgyűlés tüntetően magáévá tette.

A közgyűlés után a város díszbédét adott a szövetség tiszteletére. Délután megkoszorúzták a hírlapírók Déryné síremlékét és este a szövetség összes tagjai elutaztak.

Az elcsapott király.

Rémes nagy hatalom a magyarországi koalíciós kávéházak maffiája. Togó sohasem győzött volna e nélkül a támogatás nélkül. Mikor már-már csüggött, a Zöld Ászhoz címzett kávéházból biztatón döngött feléje a lelkesítő szózat:

— Szorítsd, az áldóját! A teremtsit annak a cárnak! Er muss sich kratzen!

Igy aztán kikapott a cár. Miklós után következett a norvég skandalum.

— Micsoda? Emelni akarja Oszkársgod a kvótát? Zikkerhecc generalisra akarja bizni a kabinetalakítást? Nem oda Buda! El kell csapni! Felmondás nélkül, el kell csapni!

Imigy ádázódott a Smoncesz-kávéház Auszerező asztaltársasága és csakugyan, Oszkárkárt ugy elcsapta a storthing, (mi a fene lehet az? Ahán, obstruktorhting) mint a pinty a pintyét.

A kávéházi csarnokokban a diadalmármor teljes. Büszkén terpeszkednek székeiken a törzspolitikusok. Eové, hozsáona, banzáj és terekkassa!

... Hanem odahaza a szük kis lakásban, melynek házbére még kifizetve nincs, butorait lefoglalta a végrehajtó, — egy rakás kis gyerek sűrög az anyja szoknyája körül, és nyafognak, mert még nem kaptak uzsonnát.

A kisirtsemü hitves sovány vacsorára várja a haza az urát, a cárverő és Oszkárkuktató politikust, — a ki meg fogja verni a feleségét, a gyerekeket ... csak azért, mert nincs pénze. Volt egy koronája, mint Oszkárknak), de elvette tőle a kávéház (mint Oszkártól.)

— Pünkösdi. Csendesen zavartalanul teltek el a pünkösdi ünnepnapok. Nyugalom honolt az egész városban. Csak a nagyerdő volt hangosabb az ünneplő lakosság óriási

seregétől. Itt benne alig lehetett az utcákon vagy a kávéházakban a délutánok alatt egy-két embert látni, mindenki ki igyekezett a szabadba, a mi egyedüli kedves, regényes mulatóhelyünkre, a nagyerdőre. A fák, lombok közé, hogy a mindennapi élet sivár egyhangúságát eloszlatja a csattogó, csiesergő énekes madarak dala s a fásultságra jótékonyan hat az üde, illatos levegő. Népes, zajos volt az egész környék, különösen a második nap délutánján. Az első napon a sport iránt érdeklődő uri osztály még inkább az ügető versenynél kereste a szórakozást, tegnap azonban az erdőre vonult mindenki, alig győzte a kis vonat a sok népet kiszállítani. A zöldgalyakkal feldíszített ekhós szekerekkel ősrégi szokás szerint megrakodva elemőzsiával kitelepettek a nép egyszerű fiai is. Fonatos sátrak, terített asztalok fogadták az érkezőket. Itt-ott vidám kurjongatás jelezte a nap jelentőségét. Muzsikaszó mellett darutollas legények, sarkantyus csizmában cifrázták a táncot. Unnepi kangulat uralkodott mindenfelé és csak a késő esti órákban szakadt vége a kellemes szórakozásnak, amikor visszaindult a városba az ünneplő embersereg.

— **Elhunyt hercegnő.** Bácsból jelentik, hogy özv. Hinsky Mária hercegné a múlt éjjel palotájában 70 éves korában szélütés következtében elhalálozott. Az elhunyt Liechtenstein Károly herceg leánya és Liechtenstein herceg ő felsége első udvarmesterének nővére volt.

— **Kellemetlen epizód Kvassay életéből.** Az utóbbi napokban sokat emlegetett Kvassay Istvánra sokan emlékeznek Horvátországban is. 1890-ben ugyanis, mint tart. hadnagy Eszéken szolgált a honvédegyalagságnál és ekkor mint segéd szerepelt a Rukavina alezredes és Polezovic főhadnagy közt Mitrovicban vívott párbajnál. Kvassay az alezredes segédje volt, kit a párbajban ellenfele agyonlőtt.

— **Tíz éves találkozó.** Dr. Olchváry László helybéli ügyvéd felkéri az 1895 évben a helybéli ref. főgimnáziumban érettségizett, volt tanulóitársait, hogy a tíz éves találkozó megtarthatása érdekében mielőbb tudassák vele pontos címeiket.

— **Tekeverseny.** A kereskedő ifjak társulata vasárnap délután saját helyiségében Kossuth utca 23. szám alatt teke versenyt rendezett, melyben igen szép számmal vettek részt a társulati tagok. A verseny azonban nem dőlt el és vasárnap délutánra tűzték ki a folytatását.

— **A szerkesztőség titkaiból.** Egy hölgy verset vitt egy szegedi újság szerkesztőségbe. A vers rossz volt, de a hölgy oly nagyon kérte a közlését, hogy a szerkesztő nem merete kereken visszautasítani. — Azt mondta:

— Jól van nagysád, majd megjelenik a jövő héten.

A következő héten a vers nem jelent meg, de a hölgy megjelent.

— Nem volt hely a lapban — mentegőzött a szerkesztő — majd a jövő héten..

A következő héten sem jelent meg a vers de a hölgy megint megjelent.

— Most se volt helyünk — mondta ismét a szerkesztő.

A hölgynek ez sehogysem fért a fejébe:

— Ilyen nagy lapban nem volt egy ilyen kis versnek helye?

Felelet helyett a szerkesztő elővette a lap legutóbbi számát s végiglapozta a hölgy előtt, mondván:

— Nézze meg nagysád. Egészen tele van. Ha ebben akkora helyet mutat, amelyre az ön versét rányomathattuk volna, levágtam a fejemet! És a hölgy megnyugodva távozott.

— **Névtelen asszonyok.** Kevés helyen tudjuk csak, hogy a koreai asszonyoknak nincsen meg a magok saját neve, csakis a főnemesség asszonyai kivételek. A koreai nőket szüleik számokkal jelzik. A születésekről nem kell jelentést tenni Koreában,

mint ahogy azt Nyugaton a törvények írják elő. Ezért természetesen az ottani népszámlálások adatai is fölülte megbízhatatlanok.

— **Természeti tűnemény.** Ritka és érdekes természeti tűneménynek voltát szemtanúi vasárnap pünkösdi első napjának estélyén az utcán járókélők. Egy sárgás fényű csillagalaku folt jelent meg az ég boltozatán, mely azonban csodás ragyogásával kivált a többi csillagok közül és vakító fényözönnel vont be maga körül a meny kárpitját. Majd lassan felhőszerű fehérséggé szélesedett ki, vékony áttetsző lepelszerűvé vált és folytonosan lebegve eltűnt a látóhatárról. A feltűnést keltő látványt az utcákon csoportokba verődve uagy érdeklődéssel szemlélte a közönség.

— **Togó és Togóné.** Egy Londonban élő japáni jóvoltából alkalmunk van bepillantani Togó-nak, a nagy admirálisnak intima otthonába. A csodálatos tengeri győző háztartása tipikusan japáni, ami azt jelenti, hogy a férfi és az asszony közösen vezetik. Az asszony a ház kincstárnoka. Igy Togóné, ónagysága teljes érintetlenségben kapja kézhez férjének tizenkétezer koronányi évi fizetését, amelyből zsebpénzzel, ruhával látja el az urát. Az asszonynak kell gondoskodnia a gyermekek neveléséről, a háztartásról és minden felmerülő kiadásról. Togókélete — mint általában minden japáné — igen egyszerű. Tiszta, csinos lakásuk van, de semmi felesleges fényűzés. A ház asszonya szép virágos és veteményes kertet ápol. A japáni asszonyok igen ügyesek és igen sokan vezetnek férjük gyárát vagy üzletét, míg az a csatátéren küzd hazájáért.

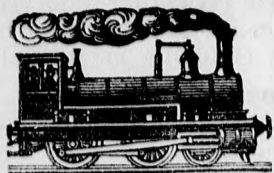
— **Leégett fűrésztelep.** Kézdivásárhelyről jelentik: Az erdélyi erdőipar r. t. gyulafalvi Háromszékmege egyik telepén, Kommadon egy 12 katteres gőzfűrész leégett. A gépházat a munkások megmentették.

— **Elveszett kézitáska.** Merkli Teréz Kossuth u. 9. szám alatt lakó hölgy tegnap a nagyerdőről jövet a kis vonatban felejtette kézi táskáját, melyben 15 korona készpénz és néhány kules volt. A megtaláló keretik, sziveskedjen a táskát és a kulcsokat tulajdonosához esetleg a rendőrség útján visszaszármaztatni, a pénzt jutalom fejében megtarthatja.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacutca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirkatban.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

ANGELOTTI
MULATO
AZ ARANYBIKA-BAN
Nagy Ticianu estély
Bork Adolfe
 angol karikatura tánc komikus,
Uj! Uj! Uj! Uj!
Busson csoport!
 mesés! — Csudálatraméltó!!
Egy ló felemelés foggal!!!
Uj! Miss Thentia, Uj!
 Trapez és romai gyűrű légtornász-nő.
D. K. Thúarek!
 felülmulhatatlan gentlemen
 jongleur.
La Belle Morenitta
 Spanyol táncosnő (hires szépség.)

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. május hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	12	05
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	13
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	36
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
	d. e.	8	16
H-Böszörmény	d. u.	11	11
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11	20
felé	d. u.	4	41
	d. u.	4	54
	este	7	—
	este	7	07
	reggel	4	35
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4	56
F.-Abony felé vásártérről —	d. u.	4	56
O.-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	5	16
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	reggel	9	35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Bpestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31. -kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenre indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 12 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladánygy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (sznmélyvonat)	d. u.	2	29
Budapest—Nagyvárad f. gyorsv.	este	6	40
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	3	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár—M.-Szigetről — — —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	43
Szatmár felől — — —	este	8	04
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa—S.-A.-Ujhely--Szerencs	este	11	31
	reggel	7	33
	d. e.	7	40
	este	6	22
	este	6	28
	d. u.	3	29
	d. u.	3	35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér	reggel	5	25
O.-Kócs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	3	13

Hirdetések
felvételnek a kiadóhivatalban.

DONOGAN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

••• Fügönyök •••

! Agy- és asztalterítők !

••• Linoleum •••

Óriási raktár

THURZÓFÜRED

háziilag kezelt klimatikus gyógyhely

Vizgyógyintézet

Szepes vármegye déli részén 572 méter a tenger szine fölött, pompás és nagyterjedelmű és fenyves erdő közepette kitünő forrásviz. Allandó fürdőorvos dr. FANZLER LAJOS. Bpesti lakása II. Medve-u 9

Évad: május 15-től, szeptember 15-ig

Vasuti állomás: Gölniczbánya—Thurzófűred. Posta és távirda állomás — Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Menesdorfer Károly, Gölniczbánya.

Szepesmegye.

Biztosítsd életedet!

„AZ ANKER“

ÉLET- ÉS JÁRADEK BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.

Magyarországi vezérképviselőség:

BUDAPEST. VI., DEÁK-TÉR 6 SZÁM. ANKER-UDVAR.

Vagyonállapot 1904. december 31-én

164.5 millió korona melyből Magyarországon

25 millió korona van elhelyezve.

Olcsó díjak. — Méltányos feltételek.

1905-ben B. osztályterv szerint a befizetett díjak arányában az évi díj

27 1/2%-ig emelkedő nyeresémcisztalék fizettetett ki készpénzben.

Előnyös gyermek és vegyes tőkebiztosítások.

Prospectusok kívánatra ingyen.

Biztosítsd életedet!

A legfinomabb likőrök

háziilag való előállítására valamint kitünő zamatu

s kiváló jóságú

Rhum és Cognac

háziilag való elkészítésére legalkalmasabbak a híres, angol

Likőr és Rhum kivonatok

melyek különböző fajokban és igen jutányos áron

szerezhetők be.

Mihalovits Jenő

„kigyó“ című gyógyszer-tárában

DEBRECENBEN, városhazzal szemben.